

25 років Волинській обласній організації НСКУ

20 листопада 2014 року відбулися урочистості з нагоди 25-ої річниці від часу створення Волинської обласної організації Національної спілки краєзнавців України та 52-а Всеукраїнська наукова історико-краєзнавча конференція «Минуле і сучасне Волині та Полісся. Розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти на Волині».

Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України бере свій початок від часу, коли було створено Волинське обласне товариство краєзнавців 17 листопада 1989 р. на III Волинській історико-краєзнавчій конференції, в роботі якої взяли участь делегати з багатьох районів і міст Волинської області, представники державних установ і громадських організацій [1; 2]. З утворенням Всеукраїнської спілки краєзнавців, яку очолив академік НАН України Петро Тимофійович Тронько, обласна організація була зареєстрована як складова частина спілки у 1993 р. До краєзнавства постійно прилучаються все нові й нові сили, але, на жаль, мало молоді. Хоча учнівські олімпіади, робота Малої Академії Наук, курсові та дипломні роботи студентів, наукові дослідження аспірантів дають кожного разу нові імена та підстави для оптимізму. Серед краєзнавців не просто люби-

тели історії, культури, природи краю. Серед них є досвідчені з глибокими знаннями і багатою дослідницькою працею науковці, архівісти, працівники бібліотек, музеїв, вчителі. Саме їхніми трудами збираються документи та експонати, вириваються із забуття відомі колись, забуті або нововідкриті історичні постаті. Саме завдяки краєзнавству, подвижниками краєзнавчого руху заповнюється певний «вакуум» у збереженні традицій, звичаїв, побуту, багатьох культурних надбань для збереження історичної пам'яті, забезпечення національної самосвідомості та національно-культурного розвитку краю і держави.

Серед великого загону краєзнавців Волинської області, 144 стали членами національної спілки, створено осередки у Володимир-Волинському, Іваничівському, Камінь-Каширському, Ковельському, Маневицькому, Луцькому, Любомльському районах.

За 25 років діяльності ВООНСКУ було зроблено чимало у справі національно-культурного відродження, дослідження і вивчення краю видано сотні книг і опубліковано тисячі статей на краєзнавчу тематику. Чимало волинян відзначено різними нагородами за плідну діяльність у розвитку краєзнавчого руху. Серед них у різні роки стали заслуженими працівниками освіти та культури Г. Бондаренко, Г. Гуртовий, Б. Заброварний, І. Кічий, Г. Маслай, О. Огнева, Г. Охріменко, О. Ошуркевич, А. Силюк, Є. Франчук та інші; вісім Лауреатів премії імені Дмитра Яворницького Всеукраїнської спілки краєзнавців, чотири почесні і чотири дійсні члени Правління Всеукраїнської спілки краєзнавців, лауреати обласних премій імені Олександра Цинкаловського, Миколи Куделі, Галшки Гулевичівни, Агатангела Кримського, «Одержимість» та інших. А. Силюка – директора Волинського краєзнавчого музею відзначено у 1998 р. регіональною премією «За відродження Волині» [4; 5; 6; 7]. У 2009 р. Грамотою Кабінету Міністрів України нагороджено археолога, керівника багатьох археологічних експедицій О. Златогорського, Грамотою Міністерства культури України – відомого дослідника Луцька В. Пясецького. Першими лауреатами премії НСКУ імені Академіка Петра Тронька у 2012 р. стали музейні працівники Віра Комзюк і Наталія Пушкар та журналіст Валерій Мельник.

Слід згадати добрим словом і тих, кого вже немає з нами, але котрі багато зробили для розвитку музейної справи у Волинській області та в краєзнавчому русі. Це імена вчених Р. Оксєнюка, О. Михайлюка, вчителя М. Корзонюка з с. Бужанки Іваничівського району, дослідника Горохівщини Я. Димнича, засновника історико-краєзнавчого музею у Камені-Каширському В. Кмединського, етнографа-краєзнавця О. Ошуркевича, наукового співробітника Луцького історико-культурного заповідника Б. Сайчука, дослідника Полісся і Любешівщини О. Бренчука. Серед них також члени правління обласної організації заслужені працівники народної освіти і лауреати премії ім. Д. Яворницького І. Кічий, Є. Франчук і Б. Заброварний, поет і журналіст О. Бобак, письменник С. Борисюк. Непоправною втратою для краєзнавства стала смерть Лауреата премії ім. Д. Яворницького та багатьох інших премій, орденоносця, почесного громадянина Волинської області, директора Торчинсь-

кого історичного музею Г. Гуртового. Звичайно, цими іменами список відомих волинських краєзнавців далеко не вичерпується. Про це свідчать матеріали, які підготовлені для краєзнавчого словника та енциклопедичного довідника про Волинську область.

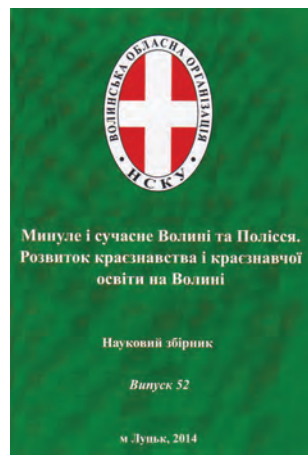
Впродовж багатьох років у Спільці краєзнавців ведуть велику роботу члени Правління заслужений працівник культури М. Онуфрійчук, заслужений працівник народної освіти Г. Маслай, Лауреат премії ім. Д. Яворницького, заслужений працівник культури А. Силюк, лауреат премії ім. О. Цинкаловського, директор державного архіву В. Гика, директор Любомльського краєзнавчого музею О. Остапюк, директор Маневецького краєзнавчого музею П. Хомич, директор обласної бібліотеки Л. Стасюк, голова Волинського відділення УТОПК Г. Марчук, декан історичного факультету СНУ А. Шваб, директор Центру туризму, спорту та екскурсій Леонід Тостіхін й інші члени Правління і Спільки. Саме ці люди забезпечують проведення різних краєзнавчих заходів, працюють в оргкомітетах та редакційних колегіях, визначають їх високий рівень з точки зору організаційного, фінансового і наукового забезпечення.

Спільно з обласними та міськими органами влади, обласним геральдичним товариством, обласна Спілька активно включилась у вивчення, дослідження і розробку сучасної волинської символіки. Було прийнято герб і прапор Волинської області на сесії Волинської обласної Ради народних депутатів 17 грудня 1997 р. Більше 50 проектів гербів було підготовлено для сільських рад Ковельського, Старовижівського і Шацького районів, частини міст Волині.

Краєзнавці мають можливість публікуватися у журналі обласного інституту післядипломної освіти «Педагогічний пошук», у періодичних виданнях Волинського краєзнавчого музею, а також у фаховому часописі «Літопис Волині» Центру досліджень Волині при Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки та інших фахових збірниках. Обласна організація НСКУ має постійну підтримку ректорату університету.

До святкування 20-річчя ВООНСКУ було видано спеціальний випуск «Минуле і сучасне Волині та Полісся» [8], у якому зібрано відомості про діяльність обласної спілки, про її членів, про лауреатів різних премій, опубліковано

Статут обласної спілки, Кодекс честі та інші документи, вміщено перелік майже всіх видань краєзнавчої літератури у Волинській області, змісти усіх збірників конференцій «Минуле і сучасне Волині та Полісся». Сьогодні нараховується 52 випуски. Новий спеціальний випуск вийшов і до 25-річчя обласної організації, у якому опубліковані матеріали, що розповідатимуть про п'ять останніх років діяльності ВООНСКУ. Сьогодні обласна організація працює керуючись завданнями і настановами, які поставив П'ятий (позачерговий) з'їзд Національної спілки краєзнавців України [9].

Література

1. Бондаренко Г. В. Волинській обласній організації Національної спілки краєзнавців України – 20 років / Г. В. Бондаренко // Краєзнавство. Науковий журнал. №№ 1-2. – К., 2010. – С. 113-123 (0,75 друк. арк.).
2. Бондаренко Г. В. Волинське обласне товариство краєзнавців / Г. В. Бондаренко // Науковий вісник Межибіж: Матеріали П'ятої науково-краєзнавчої конференції «Стародавній Межибіж в історико-культурній спадщині України». – Межибіж – Хмельницький, 2011. – Ч. 2. – С. 79-85.
3. Бондаренко Г. В. Історичне краєзнавство Волині. Кн. 1 / Г. В. Бондаренко. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. – С. 236-246 с.
4. Бондаренко Г. В. Краєзнавці Прибужжя / Г. В. Бондаренко // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Волинь у 1941 році: люди, події, факти. Сторінки історії Іваничівщини. Випуск 39.– Луцьк : Пульс, 2011. – С. 5-9
5. Бондаренко Г. В. Лауреати премії імені Дмитра Яворницького Національної спілки краєзнавців України у Волинській області / Геннадій Бондаренко // Минуле і сучасне Волині та Полісся: Волинь – край козацький. Матеріали всеукраїнських 1-ої та 2-ої науково-практичних конференцій з питань збереження й дальшого розвитку козацьких традицій, які відбулися 23-24 червня 2007 р. і 22 жовтня 2010 р. на базі Музею історії сільського господарства Волині – скансену. Науковий збірник. Випуск 36. – Луцьк : Надстир'я, 2010. – С. 90-96.
6. Краєзнавці України (сучасні дослідники рідного краю) Довідник. Т. 1. / Голов. ред. П. Тронько. – К. – Кам'янець-Подільський: Медобори, 2003. – 272 с.
7. Материк краєзнавства. Збірник присвячений лауреатам Премії імені Дмитра Яворницького Національної спілки краєзнавців України / За заг. редакцією О. Реєнта. – К. – Донецьк: Промінь, 2013. – 134 с.
8. Минуле і сучасне Волині та Полісся. Волинська обласна організація Національної спілки краєзнавців України. Спеціальний випуск. Матеріали до 20-річчя від часу створення / Упорядники Г. Бондаренко, Б. Заброварний, А. Силюк, В. Гика, А. Шваб. – Луцьк: Пульс, 2009. – 292 с., іл.
9. П'ятий (позачерговий) з'їзд Національної спілки краєзнавців України (23 січня 2012 року). Матеріали та документи. – К., 2012. – 182 с., іл.